

Oppalaččat

Ealáhusdoaimmas galgá čállot sierra vuoto- ja massinkontu. Jus vearromáksi vuottut ja massimat leat šaddan sihke persovnnalaš ealáhusdoaimmas ja dan olggobealde, de čállojít dát guovtti sierra vuoto- ja massinkontui. Jus vearromáksi doaimmaha moanat sierralágan fitnodaga, de galgá juohke fitnodahkii čállot okta vuoto- ja massinkontu, ja juohke gildii masa son lea vearrogeatnegas ja masa galgá ordnet báikái čatnon vearrogeatnegas vuottut dahje massima vearrolága § 3-3 mieldé. Skovis lea biddjon sadji gokko nummarastá vuoto- ja massinkontuid mat vearromáksis leat.

Vuoto- ja massinkontui galgá čállit vuottut ja massima go sisaboaohtojagis realisere dahje válđá atnui doaibmabiergasii e, f, g, h ja i saldojoavkkus, ja negatiiva saldo mii lea šaddan b saldojoavkkus jagi. "Massin" háhkcon gávpeárvvu realisašuvnñas (guoros positiiva saldo b joavkkus), galgá čállot geasusin joatkеваš vuolidahttimis b joavkkku saldos.

Vuotu ja massin ealáhusdoaimma doaibmabiergasiiin maid ii sáhte vuolidahttit, vrd. vearrolága § 14-52, galgá maid čállot vuoto- ja massinkontui. Dát ii guoskka vuottuide ja massimiidda hálđoomiin nugo ossosiin, obligašuvnnain, kunddarvelggiide jna.

Jus vearromáksi lea oassálästti fitnodagas mas lea oassálästimearrideapmi mii dán lagi lea realiseren hálđoomiid maid lea háhkan ovdal 31.12.1991, ja mii addá oassálästái rievttí gessosii vearrolága § 10-44 (5) mieldé, de galgá oassálästi čállit gessosa iežas vuoto- ja massinkontui. Dát ii sáhte leat seamma vuoto- ja massinkontu go dat masa čállá vuottuid ja massimiid ovtaolbmofitnodaga ealáhusdoaimmas.

Mearrádus ahte ii galgá rehkenastit persovdnasisaboádu dan vuottus go sisaboaohtojagis realisere viessosaji dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus gitta 150 000 ru. rádjai lea loahpahuvvon. Mearrádusa loahpaheapmi lea fámus 2016 sisaboaohtojagi rájes. Jus vuoto- ja massinkontu lea ásáhuvvon 2015:s dahje árabut, de dattege galgá 2016 ja manjelet sisaboaohtočállin ain dollot persovdnasisaboádu vuodu olggobealde.

Ovtaolbmofitnodagaide ii galgá meroštallot persovdnasisaboátu dan vuottus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid lea 2016:s háhkan. Vásteaččat gusto mielkeeriide

mat realiserejuvvojt ovttas eanadoaluin (Geahča 17 poastta bagadusa).

Go loapaha vuovdedoalu mii lea leamaš giedħahallon fitnodahkan ja gaskamearre-livdnejjuvón, de sáhttá vearromáksi válljet sisaboaohtočállit vuoto- ja massinkontui vejolaš gaskamearreosis dan sadjái go njuolga čállit sisaboahntun. Dát lea fápmui biddjon 2016 sisaboaohtojagi rájes. (Geahča bagadusa 6. postii).

Movt skovis atnit ovdamerkestagaid

Dábálaččat galgá almmuhit buot loguid ovdamerkestaga haga, go čilgehusas čielgasit boahtá ovdan, lasihuvvogo lohku vai gessojuvvogo dat orktavuoðas masa čálló. Li galgga nappo čállit minusmearkka, go teavsta mielede lea sáhka massimiin jna ja vásteaččat ii galgga čállit plusmearkka vuottuin jna.

Dárkilastimat

Jus jugaman sadjái lea ovdagihtii prente-juvvon merkestat (positiiva dahje negatiiva), de galgá almmuhit logu ovdamerk-estaga haga. Ovdamerkestat adno dušše dalle, go hálida almmuhit logu mas lea nuppegežiid ovdamerkestat go mii ovdagihtii lea prente-juvvon. Supmiin ja boadussajin adno álo minusmearkka go submi lea negatiiva.

Bagadus iešguđet poasttaide**1 poasta. 31.12. saldo sirdon mannan lagi vuoto- ja massinkontus**

Dán postii sirdo diimmá juovlamánu 31.b vuoto- ja massinkontu saldo. Positiiva submi (+) lea vuotu, ja negatiiva submi (-) lea massin.

2 poasta. Dán lagi vuotu vuolidaht-keahthes doaibmabiergasiiid realisašuvnñas/atnuiváldimis

Dásá čálló vuotu dakkár doaibmabiergasiiid realisašuvnñas/atnuiváldimis maid ii sáhte vuolidahttit vearrolága § 14-40 čuo. njuolgadusaid mielede. Vuoto- ja massinkontu ii galgga adnot árvobáhpáriid, kunddarvelggiid ja eará finánsahálđoomiid realisašuvnñas. Vuotu go realisere doaibmabiergasaa oastima šiehtadusa, iige galgga dásá čállot, muho váldot realisašuvdhajagis ollásit sisaboahntun.

Deattuhuvvo vearromáksi ii sáhte vuoto- ja massinkontui čállit vuottu dakkár hálđoomi realisašuvnñas mii ii leat ealáhusdoaimmas. Dakkár vuottut vearuhuvvojt realisašuvdnajagi.

Eana-/vuovdedoalus vuotu mii ii galgga leat mielede persovdnasisaboádu meroštalamis, galgá diediħuvvot sierra RF-1219 gáhppálagas (geahča 17 poastta bagadusa).

3 poasta. Dán lagi vuotu e-i saldojoavkku doaibmabiergasiiid realisašuvnñas/ atnuiváldimis, vrd. vuolidahttinskovi 109 poasta

Dásá čálló vuotu e-i saldojoavkku doaibmabiergasiiid realisašuvnñas/ atnuiváldimis. Lea lohpi čállit sisaboahntun olles vuovdinsupmi dahje das osiid, dahje buhtadusa jna sisaboaohtojagis njuolga. Submi válđo dábálaččat RF-1084:s, vuolidahttinskovi 109 poasttas.

Go realisere gávpevisttiid maid lea háhkan ovdal 1.1.1984, ferte vuolidahttinskovi 109 poasttas vuotu/massin, divvojuvvet vuolidahttima vuolit rájji.

Doarjja mii lea addon investeremiidda guovlluide láhkanjuolggadusaid mielede maid Gonagas lea mearridan, ja maid ii galgga máksit ruovttoluotta, galgá adnot osassin vuovdinsupmis oassin, dahje buhtadusas jna.go realisere doaibmabiergasaa viđa lagi siste manjil go dan lea háhkan.

4 poasta. Negatiiva saldo (vuotu) dán lagi šaddan b saldojoavkkus gávpeárvu (goodwill)

Dásá čálló negatiiva saldo mii boahojagis lea šaddan b saldojoavkkus. Dát guoská sihke háhkcon ja čoggon gávpeárvvu realisašuvnñas.

5 poasta. Vuotu ealisašuvnñas visot omiid eanadoalus go loahpaha-dalloasuorggi

Vuoittu, mii lea šaddan visot eallid realisašuvnñas mat gullet njuolga muhtin doalloasuorgái, omd. mielkegusat go loahpaha mielkebuvttadeamí, sáhttá sirdit vuoto- ja massinkontui. Eaktun lea ahte vearromáksi joatká eanadoalloealáhusain. Vearromáksi sáhttá, jus dan hálidišeš, čállit vuotu lagi dábálaš doaibmasisaboahntun.

6 poasta. Eará evttolaš vearohis várremat mat galget vuoto- ja massinkontui čállot

Fitnodat sáhttá gáibidit evttolaš vearro-luvvema vuottuid ovddas mat leat e, f, g ja h saldojoavkkuid doaibmabiergasiiid eako - dáhtohis realisašuvnñas. Eavttut sáhttá gáibidit evttolaš vearroluvvema, leat dár-kileappot muddejuvvon vearrolága § 14-70:s. Jus oðđa doaibmabierggas ii lea háhkcon ovdal áigemeari, de čálló 80 % várrejuvvon

vuottus vuoto- ja massinkontui dan sisabohtojagi go áigemearri nohká. Báhcán 20 % dan vuottus maid ii leat oððasit investeren, boahocálló njuolga dan sisabohtoähkái go áigemearri nohká, vrd. veiarrolága § 14-44 (4).

Gaskamearreasi sisabohtoähkíma go loahpaha vuovdedoalu mii lea leamaš giedahallon fitnodahkan ja gaskamearrelivdejuvpon, vrd. veiarrolága § 14-81 (6), sáhttá dása čállit.

8 poasta. 1-6 poasttaid submi

Dásá oktiibiddjoit visot poasttat mat galget biddjot vuoto- ja massinkontui dán lagi, ja lasihuvvot diimmá saldo1 postii.

9 poasta. Dán lagi massin daid doallobi- ergasiid realisašuvnnas mat eai sáhte vuolidahttot veiarrolága § 14-40 čuo. Njuolggadusaid mielde

Dásá čálló massin vuolidahtkeahes doaibmabiergasiid realisašuvnnas ealáhusdoaimmas. Muðui čujuhuvvo bagadusa 2 postii.

10 poasta. Dán lagi massin e-i saldojoavkkuid doaibmabiergasiid realisašuvnnas, vrd. vuolidahttinskovi 109 poasttain

Dasa galgá čállot massin e-i saldojoavkkuid doaibmabiergasiid realisašuvnnas. Ii sáhte čállit massima njuolga geasusin realisašuvdnajagis. Muðui čujuhuvvo bagadusa 3 postii.

11 poasta. Erohus gaskal oassálasti oasi bajásmuddejuvpon árvvus ja girječállón verolaš 31.12.1991 árvvus, dakkár hállooamis maid fitnodat mas lea oassálastimearrideapmi lea realiseren

Oassálastis, guhte go sirdá nettolivdnemii lea riekti bajásmuddet álgíárvvu dakkár hállooamis mii gullá fitnodahkii, sáhttá juste dalle go fitnodat realisere hállooami, gáibidit gessosa dan erohusas mii lea su oasi bajásmuddejuvpon álgíárvvus ja su verolaš girječállón juovlamánu 31.b. 1991 árvvus dan hállooami hárri. Geasus ii addo njuolga realisašuvdnajagis, muhto dan láhkai ahte submi čálló oassálasti vuoto- ja massinkontui.

Jus fitnodatoassi lea molson eaiggáda manjjil 31.12.1991, de čuovvu bajás-muddema riekti fitnodatoasi.

12 poasta. Oassálasti oassi vuottus mii guoská hállooami realisašuvdnii finodagas mas lea oassálastimearr - deapmi go oassálasti deavdá veiar-luvvema eavttuid veiarrolága § 9-3 (2-6) mielde

Jus fitnodat mas lea oassálastimearr-deapmi realisere hállooami vuottuin, mas muhtin oassálasti molsunnjuolggadusaid mielde deavdá veiarluvvema gáibádusaid veiarrolága § 9-3 (2-6) mielde, de sáhttá oassálasti gáibidit gessosa vuottus dan

oasi ovddas, mii fitnodaga bohtosis lea su oassi. Geasus addo dan láhkai ahte submi sirdo ossálasti iežas vuoto- ja massinkontui.

Jus finodatoassi lea molson ea eaiggáda manjjil 31.12.1991, de čuovvu riekti buhttejeaddji gessosii fitnodagaoasi.

13 poasta. 9-12 poasttaid submi

Dásá biddjoit oktii visot poasttat mat galget gessot vuoto- ja massinkontus ovdal go gávnnaha sisabohto- dahje geasusähkíma vuodu.

14 poasta. Dán lagi sisabohtu-/geasusähkíma vuodđu

Dásá čálló 8 poasta submi mas lea gesson 13 poasta submi. Erohus dakkár dán lagi vuoto- ja massinkontu sisabohto- dahje geasusähkíma vuodu.

15a ja b poasta.

Uhcimustá 20 % sisabohtun/eane-mustá 20 % sisabohtogesusin, dahje vuollil 15 000 ru. báhcánsubmi sisabohtun/sisabohtogesusin. Jus 14 poasta vuodđu lea positiiva, de galgá saldo vuoliduvvot uhcimustá 20 % (sisabohtoähkíllot). Jus 14 poasta vuodđu lea negatiiva, de sáhttá saldo vuoliduvvot gitta 20 % (golloähkíllot). Jus 14 poasta vuodđu lea negatiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de sáhttá datte submi ollásit galloähkíllot. Jus 14 poasta vuodđu lea positiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de galgá submi ollásit sisabohtoähkíllot. Jus dan jagis jápmá, de ferte vuoto- ja massinkontu positiiva saldo čállot sisabohtun jápmínjagis. Negatiiva saldo galgá čállot geasusin jápmínjagis. Dát ii datte gusto nu guhká go leaska juogakeahes opmodagas dahje áidnaárbolažan válđa badje-lasas opmodaga juogakeahttá, maiddái rohki vuogatvuodaid ja geatnegas-vuodaid veiarrolága § 14-40 čuo. mielde. Vearrogeatnegasvuoda loahpaeamis Norgii, geahča 19 poasta bagadusa. Go sirdá spiehkas-teaddji rehketdoallojohkái, geahča oðda 20 poasta.

16 poasta. Vuoto ja- massinkonttu 31.12. saldo

Fitnodagat mat addet ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-1368) sirdet positiiva saldo ealáhus-diedáhusa 2096 postii, ja negatiiva saldo 1296 postii. Jus fitnodat addá ealáhus-diedáhus 2 (RF-1167), ealáhusdiedáhus 4 báñkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173; ealáhusdiedáhus 6 heaggadáh-kádusfidnuide, penšuvdnakássaide (RF-1501) dahje ealáhusdiedáhus 7 vahát-dáhkádusfitnodagaide (RF-1503), de galgá 16 poasta vuoto- ja massinkontu saldo sirdot erohusskovi (RF-1217) 51 poasta II kolonni.

17 poasta. Saldo mii lea realiserejuv-von viessosajis dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus ásahuvvon ovdal 2016 sisabohtojagi, ja vuitu dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu realisašuvnnas 2016:s, dahje manjelet ja mielkeearit mat realiserejuvvoit oktan eanadoaluin

Mearádus ahce ii galgga meroštallot per-suvdnasabohtu vuottus go realisere viessosajis dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus sisabohtojagis gitta 150 000 ru. rádjái. Mearádusa loahpaeapmi gusto sisabohtojagi 2016 rájes. Dát sistisdoallá vuottu mii guoská veiarrolága § 9-3, gávcátt oassái, a dahje d bustávii. Jus vuoto- ja massinkontu ásahuvvui 2015:s dahje árabut, de datte sáhttá 2016 ja manjelet boahocállin ain dollot persuvdnasisa-sboadu vuodu olggobealde.

Ovttaolbmofitnodagain ii galgga meroštallot persuvdnasabohtu vuottus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid 2016:s dahje manjelet lea háhkan, iige mielkeeriin mat realiserejuvvoit oktan eanadoaluin, vrd. veiarrolága § 12-11 (4).

Go vuitu ii galgga gullat persuvdnasisa-bohtovuodđui, de galgá addit sierra RF-1219 gáhpálaga dán vuottu nammii. Dalle galgá merket dán birra 17. poasttas.

18 poasta. Go 15a/15b poastta submi lea sirdon njuolga veiarrodiedáhussii dahje ealáhusdiedáhusa botke

18 poasttas galgá ieš veiarromáksi almmuhit leago sisabohtu/boahtogesusin sirdon njuolga veiarrodiedáhussii dahje ealáhus-diedáhussii.

18a) poasta. Submi sirdon njuolga veiarrodiedáhussii jus:

- Ovttaolbmofitnodat lea luvvejuvpon addit ealáhusdiedáhusa. (Geahča dárkileappot veiarrodiedáhusa bagadusas guðe ovttaolbmofitno-dagaide dát guoská). 15a/15b poasta submi galgá dalle leat mielde veiarrodiedáhusa doaibmasisa-boaðuid supmis dahje doaibmagoluid supmis.
- Submi gusto guolástussii dahje bividui, mii ovddit jagiid lea loahpahuvpon. (15a/15b poasta sirdo veiarrodiedáhusa 3.1.12/3.3.7 ja 1.6.1 postii.)
- Submi guoská eará doibmii (maiddái eanadoalu, vuovdedollui, guolgaælle-dollui ja/ dahje boazodollui) mii lea ovddit jagiid loahpahuvpon. (15a/15b poasta sirdo veiarrodáhusa 3.1.12 /3.3.7 ja 1.6.2 postii.)
- Submii ii guoskka dálá iige ovddes doaimmaide. (15a/15b poasta sirdo veiarrodiedáhusa 3.1.12/3.3.7 postii).

Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-

1368), de sirdo 15a poastta submi ealáhusdiedáhusa 3890 postii. Sisaboahugesas vuoto- ja massinkonttu 15b poasttas sirdo ealáhusdiedáhusa 1 postii 7890 dahje ealáhusdiedáhus 5:i.

Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 2 (RF- 1167), ealáhusdiedáhus 4 bájkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173), ealáhusdiedáhus 6 heaggadáhkádusfitnodagaide, penšuvdnakásssaide (RF-1501) dahje ealáhusdiedáhus 7 vahátdáhkádusfitnodagaide (RF-1503) de vuoto- ja massinkonttu 15 poastta submi šáddá sisaboahuntun dahje geasusin erohusskovi (RF- 1217) bokte.

19 poasta. Jus fitnodat lea loahpuhvvon, dahje vearrogategasvuhta (Norgii) lea loahpuhvvon

Vuoto- ja massinkonttu galgá gárvistuvvot vrd. vearrolága § 14-48: Ovttaolbmofitnodagaide go vearromáksi jápmá sisaboahojagis (earret jus leaska juokeahtes opmo dagas, dahje áidna árbollaš válidá badjelasas opmodaga juokekeahttá), válidá rohki vuogatvuodaid ja geatnegasvuodaid), líkvidaš-šuvdna jagis go fitnodat likviderejuvvo, oahpahanjagis go fitnodat mas lea oassálastimearrideapmi loahpuhvvon ja go vearrogasku Norgii nohká loahpanjagis.

Spiehkastat geaskkus čállit sisaboahuntun vuitoaldo go vearrogasku Norgii loahpuhvvvo, gusto dalle go vearro - máksi ássagoahktá/lea ruovttugulli eará EEO-riikii. Seamma guoská go vearrogasku vuhta Norgii loahpuhvvvo fušuvnnas dahje fišuvnnas. Jus fárremis dahje dan manjnil lea duohtha várra dasa ahte vearrogáibádusa ii sáhte bearrat, de ferte bidjot dáhkádus vearrogategas-svuhtii. Sihkarvuohita sáhttá leat bájko-dáhká dus, árvobábirpánta dahje eará oadjebas vuohki. Vearrodirektoráhtta dat mearrida sihkarvuodagáibádusa, mii loahpalacčat gusto dasa lea duohtha várra dasa ahte gáibádusa ii sáhte bearrat.

Eavttut ahte ain galgá čállit sisaboahuntun lea ahte persovnnalaš vearromáksi ferte šaddat/leat vearrogategas eárá EEO-riikii ruovttugullin . Fitnodat ferte šaddat ruovttugulli eará EEO-riikkas. Jus fitnodat šaddá ruovttugulli vuollevearrioriikkas EEO rájiid siskkobealde, de ferte leat duođaid ásahuvvon ja duođaid doaimmahuvvon ruđalaš doaimma dán riikkas.

Jus massá rievtti ain sisaboahuntun čállit, de galgá báhcán oassi vuoto- ja massinkonttus čállot ollásit sisaboahuntun dan vuostaš lagi go eavttut eai leat šat devdon.

20 poasta. Spiehkasteaddji rehketdoallojahki

Fitnodat mii molsu spiehkasteaddji rehketdoallojahkái, sáhttá sisaboahocállit vuollel 20 % 14 poastta positiiviä saldos. Sisaboahocállin lea gorálaččat nu galle álgghahuvvon mánu ovddas dan molsun jagis go fitnodat addá ealáhus- diedáhusa.

Ovdamearka:

Vearromáksi atnigoahktá spiehkasteaddji rehketdoallojagi kaleandarjagi geassemánu 1.b. rájes, ja galgá addit ealáhusdiedáhusa sisaboäuid ja goluid ovddas odđajagemánu 1.b. rájes miessemánu 31.b. rádjai. Jus vearmáksis lei 400 000 ru. positiiva saldo mannan siaboahojagi loahpas, de gártá dás 20 % 80 000 ru. Go vearro - máksi addá ealáhusdiedáhusa oanehet áigái go 12 mánu, de sáhttá son 80 000 ruvnnos boahocállit 5/12 oasi. Dát mearkaša ahte vearromáksi galgá sisaboahocállit 33 333 ru. 15 a postii, ja báhcánsaldo 16 poasttas gártá 366 667 kr.

Ii leat liiba ovta sisaboahojagis 14 poastta negatiiva saldos čállit geasusin eanet go 20 %. Spiehkasteaddji rehketdoalljagis mii bistá guhkit go 12 mánu, galgá addit sierra skovi dan áiggi ovddas mii lea ovddit sisaboahojagi loahpaheamis ja odđa rehketdoallojagi álggu. Dát čállo geasusin gorálaččat nu galle álgghahuvvon mánu ovddas go leat dán áiggeuovdilis áiggis.